

Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych w gminach województwa mazowieckiego.

INFORMACJA

**o realizacji zadania własnego gminy, określonego w art. 6 ust. 2 pkt 4 ustawy
z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy rodzinie
(Dz. U. Nr 180, poz.1493 z późn. zm.)
wg stanu na dzień 23 stycznia 2012 r.**

**Do dnia 23 stycznia 2012 roku
w ponad 93% gmin województwa mazowieckiego podjęto uchwały określające tryb
i sposób powoływania i odwoływania członków zespołów interdyscyplinarnych.
Zespoły interdyscyplinarne powołano w 87% gmin.**

Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 125, poz. 842) określiła nowe zadania dla organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego.

Od dnia wejścia w życie przepisów ustawy, tj. od dnia 1 sierpnia 2010 r., tworzenie zespołów interdyscyplinarnych stało się obowiązkowym zadaniem własnym gminy.

W grudniu 2011 roku Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadził w gminnych jednostkach samorządu terytorialnego województwa mazowieckiego ankietę dotyczącą realizacji zadania własnego gminy – **Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.**

Celem badania było dokonanie analizy stanu realizacji ustawowego obowiązku gmin wynikającego ze znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy rodzinie, podlegającego nadzorowi Wojewody.

Wyniki ankiety, uzupełniane informacjami uzyskiwanymi w rozmowach telefonicznych przeprowadzanych z przedstawicielami ośrodków pomocy społecznej – prowadzącymi obsługę organizacyjno-techniczną zespołów oraz danymi przekazanymi przez jednostki podległe w ramach sprawozdania jednorazowego opublikowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w Statystycznej Aplikacji Centralnej pod nazwą **Zespoły interdyscyplinarne powołane w związku z wprowadzoną zmianą w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy rodzinie**, symbol: **DPS-II-22.IM/2012**, stanowią podstawę niniejszego opracowania.

Na terenie województwa mazowieckiego funkcjonuje 42 powiaty, w tym 5 miast na prawach powiatu: Ostrołęka, Płock, Radom, Siedlce oraz m.st. Warszawa, posiadające jednostki pomocnicze w postaci dzielnic (18). Powiaty dzielą się na 314 gmin – 35 miejskich, 50 miejsko-wiejskich i 229 wiejskich.

**Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
w szczególności w ramach pracy zespołu interdyscyplinarnego.¹**

¹ Art. 9a ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).

Szczegółowe zasady utworzenia takiego zespołu, w którego skład wchodzi przedstawiciele m.in. pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych, zawiera ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).

Ustawowym obowiązkiem gminy jest określenie przez Radę Gminy trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.

Do dnia 23 stycznia 2012 roku, 93,6 % gmin województwa mazowieckiego podjęło stosowne uchwały. **W 294 gminach**, na 314 zobowiązane, **rady gmin określiły w drodze uchwały tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania**. W **25 powiatach**: grodziskim, nowodworskim, otwockim, pruskowskim, sochaczewskim, żyrardowskim, mławskim, płońskim, pułtuskim, żuromińskim, makowskim, ostrołęckim, przasnyskim, gostynińskim, sierpeckim, białobrzeskim, kozienickim, lipskim, przysuskim, radomskim, szydlowieckim, zwoleńskim, łosickim, sokołowskim, węgrowskim, **100% gmin podjęło uchwały**, o których mowa w art. 9a ust.15 znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

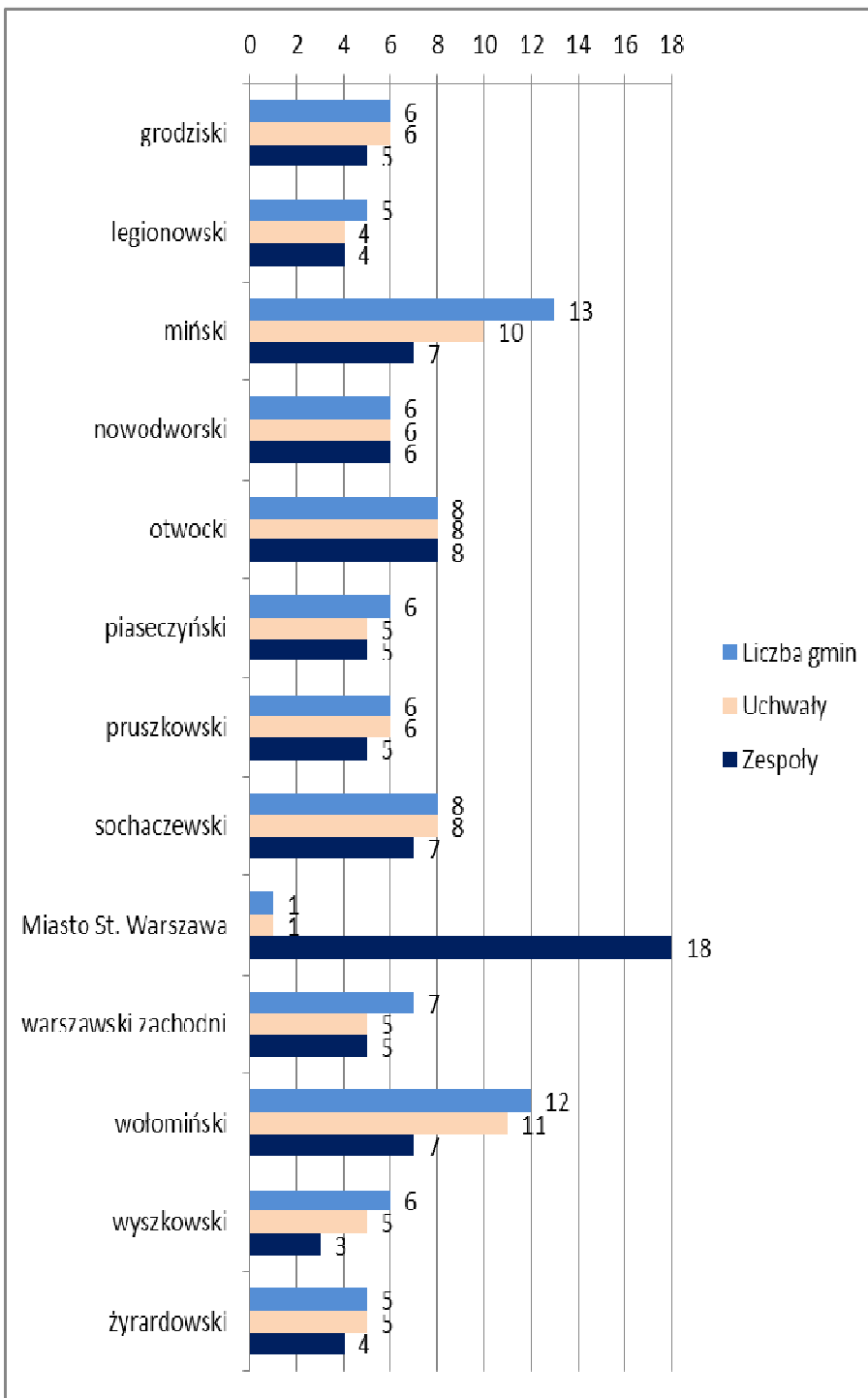
Uchwały zostały podjęte również w m. Ostrołęka, m. Radom, m. Siedlce oraz m. st. Warszawa.

Zespół interdyscyplinarny powołuje wójt, burmistrz albo prezydent miasta.²

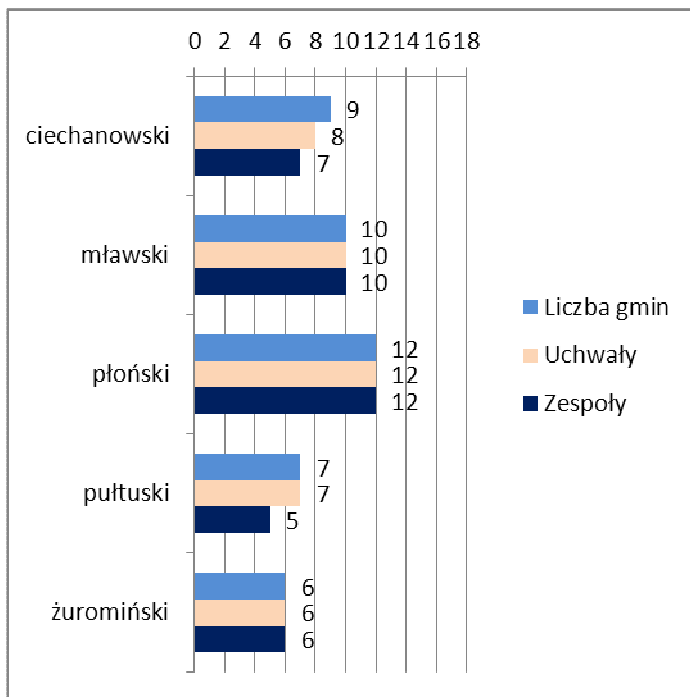
W 257 gminach utworzono zespoły interdyscyplinarne. W 12 powiatach: nowodworskim, otwockim, mławskim, płońskim, żuromińskim, makowskim, ostrołęckim, przasnyskim, lipskim, zwoleńskim, łosickim i węgrowskim, **100% gmin powołało zespoły interdyscyplinarne**. **W m.st. Warszawa zostało utworzonych 18 zespołów**, prowadzących działalność na terenie poszczególnych dzielnic.

Dynamika uchwalania trybu powoływania zespołów interdyscyplinarnych przez radę gminy nie przekłada się na odpowiednio dynamiczne powoływania samych zespołów. W 20 gminach, w których podjęto uchwały, zespoły interdyscyplinarne nie zostały jeszcze utworzone.

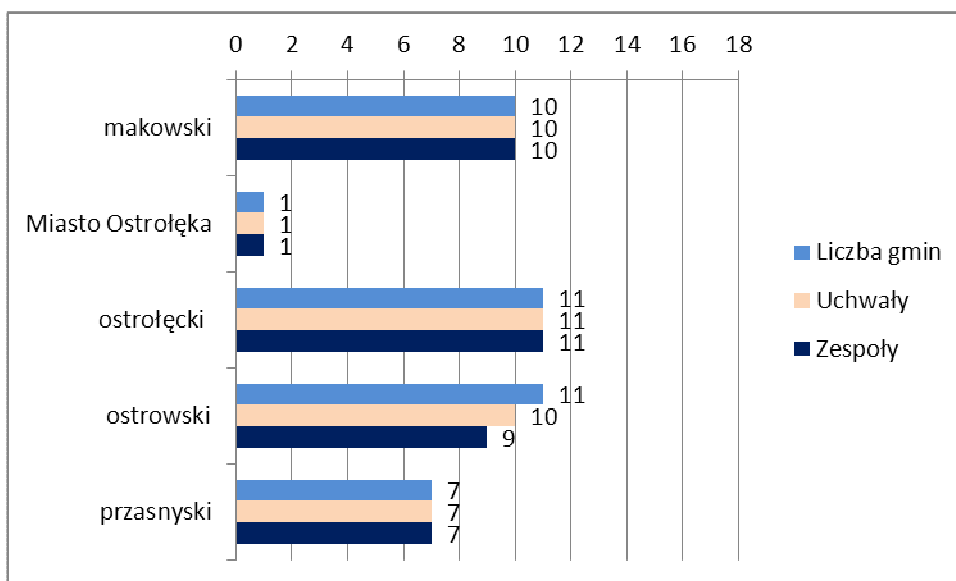
² Art. 9a ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

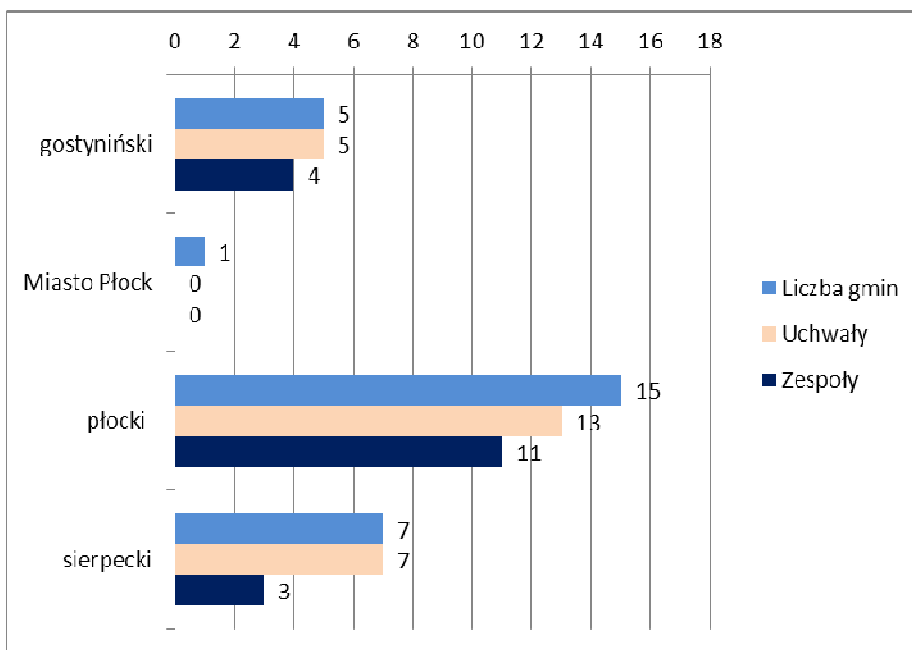
Wykres 1. Liczba gmin, uchwał i zespołów interdyscyplinarnych w powiatach. województwa mazowieckiego. Zasięg terytorialny MUW w Warszawie

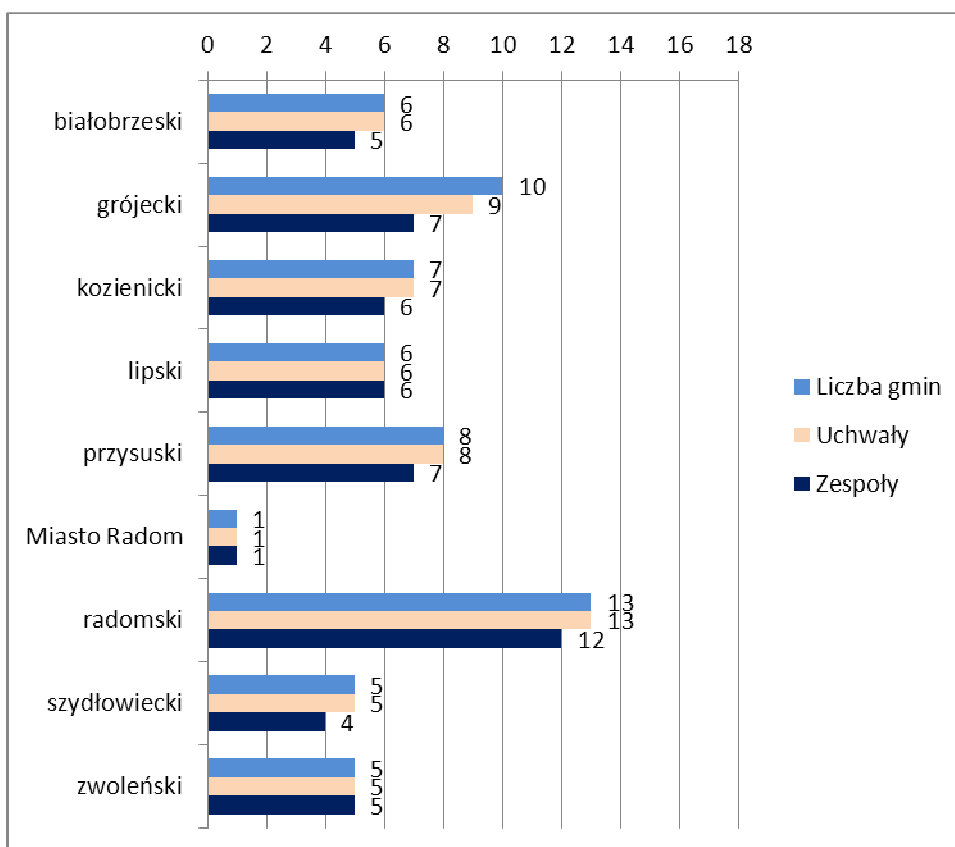
Wykres 2. Liczba gmin, uchwał i zespołów interdyscyplinarnych w powiatach. województwa mazowieckiego. Zasięg terytorialny Delegatury w Ciechanowie

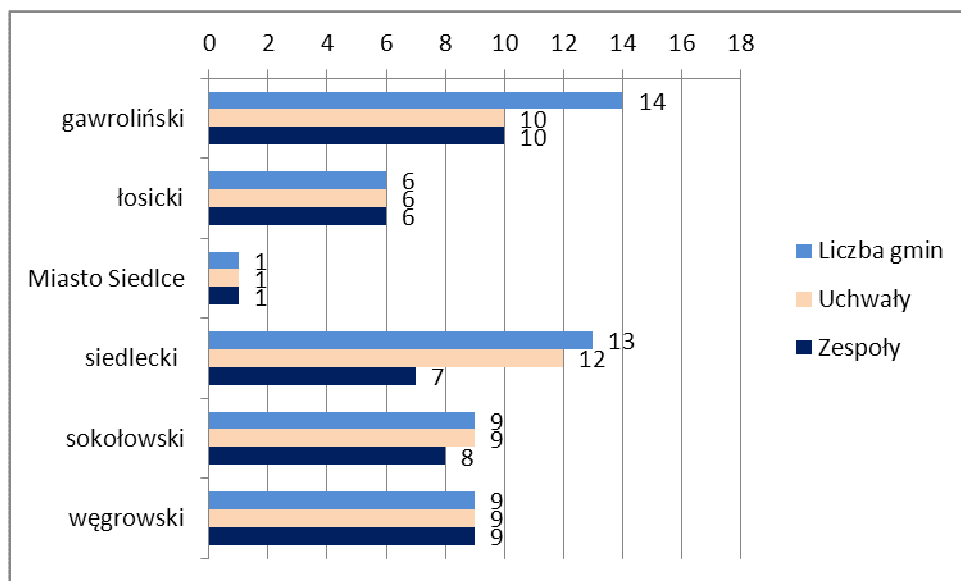
Wykres 3. Liczba gmin, uchwał i zespołów interdyscyplinarnych w powiatach. województwa mazowieckiego. Zasięg terytorialny Delegatury w Ostrołęce

Wykres 4. Liczba gmin, uchwał i zespołów interdyscyplinarnych w powiatach. województwa mazowieckiego. Zasięg terytorialny Delegatury w Płocku

Wykres 5 Liczba gmin, uchwał i zespołów interdyscyplinarnych w powiatach. województwa mazowieckiego. Zasięg terytorialny Delegatury w Radomiu

Wykres 6. Liczba gmin, uchwał i zespołów interdyscyplinarnych w powiatach. województwa mazowieckiego. Zasięg terytorialny Delegatury w Siedlcach

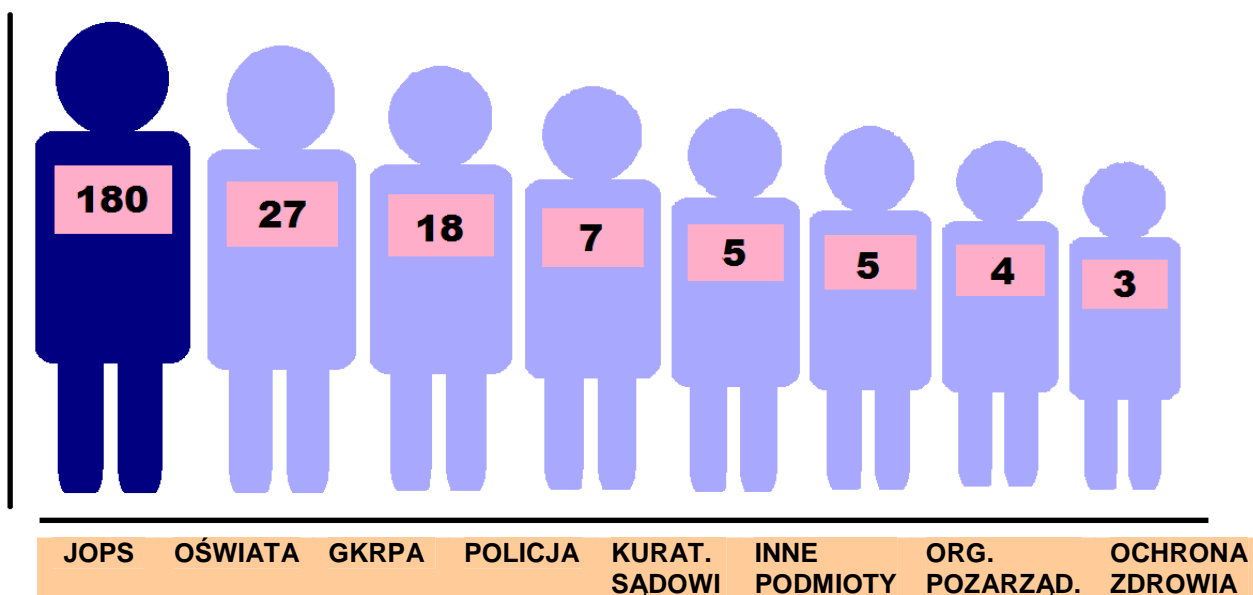
Przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego jest wybierany na pierwszym posiedzeniu zespołu spośród jego członków³.

Wśród przewodniczących powołanych zespołów są przedstawiciele wszystkich wymienionych w ustawie podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, choć udział poszczególnych grup jest zróżnicowany.

W czasie badania uzyskano dane dotyczące Przewodniczących 249 zespołów interdyscyplinarnych, spośród 274 utworzonych.

Przewodniczącymi zespołu interdyscyplinarnego zostali w większości przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (180 osób), oświaty (27 osób), gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych (18 osób), policji (7 osób), kuratorzy sądowi (5 osób), innych podmiotów aniżeli wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie (5 osób), organizacji pozarządowych (4 osoby), ochrony zdrowia (3 osoby).

³ Art. 9a ust.6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy rodzinie

Wykres 7. Przedstawiciele grup zawodowych pełniący funkcję Przewodniczących zespołów interdyscyplinarnych w gminach województwa mazowieckiego (N = 249)

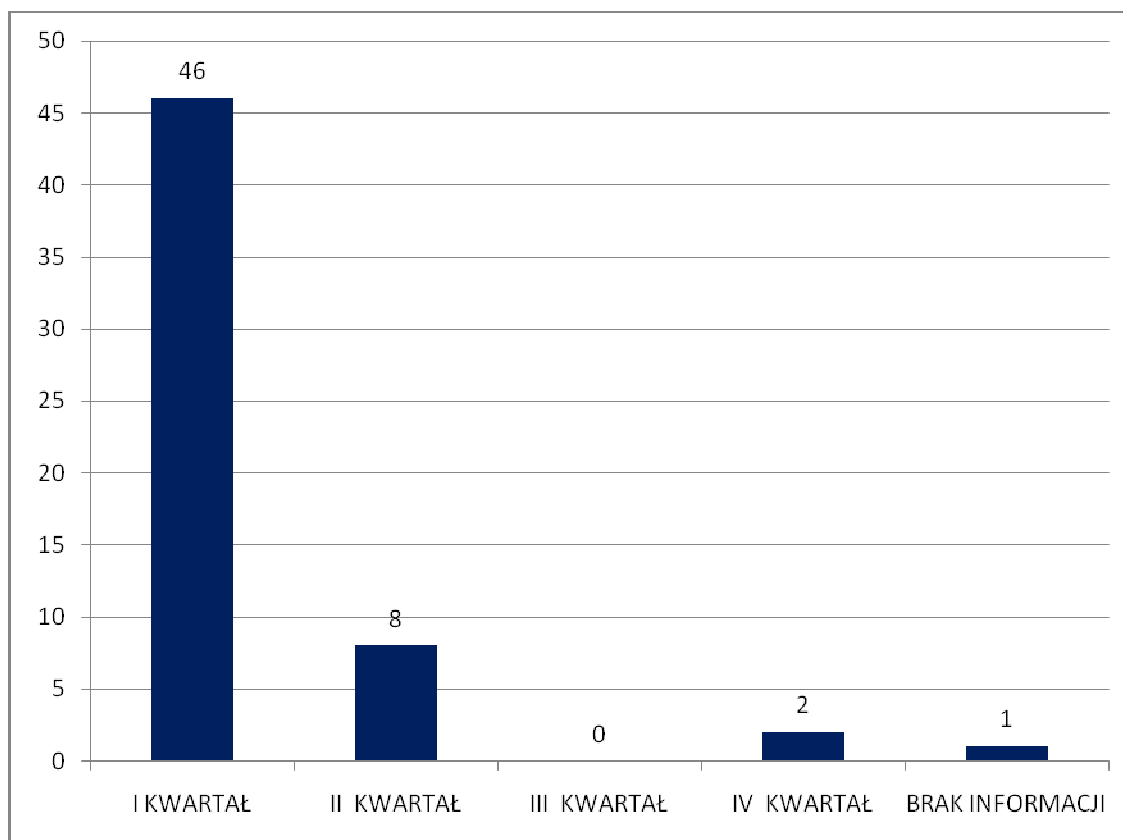
Podjęcie interwencji w środowisku, wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie⁴.

Przekazanie wypełnionego formularza „Niebieska Karta - A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego następuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia wszczęcia procedury⁵

Spośród 57 gmin, w których nie powołano jeszcze zespołów interdyscyplinarnych, 46 planuje powołanie zespołu w pierwszym kwartale 2012 roku, 8 – w drugim kwartale, a 2 - w czwartym. Jedna gmina nie określiła terminu powołania zespołu.

⁴ Art. 9d ust.1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy rodzinie

⁵ § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. Nr 209, poz. 1245)

Wykres 8. Planowane terminy powoływania zespołów interdyscyplinarnych w gminach (N = 57)

Analiza realizacji zadania wskazuje, że proces organizowania i wdrażania zadania własnego gmin – tworzenie zespołu interdyscyplinarnego - na terenie województwa mazowieckiego nie został jeszcze zakończony.

Nie wszystkie gminy zdołały wprowadzić struktury systemu przeciwdziałania przemocy rodzinie poprzez powołanie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych.

Po wejściu w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, brak zespołu, znacząco utrudnia realizację działań pomocowych w odniesieniu do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, dlatego też proces realizacji zapisów ustawowych w zakresie tworzenia zespołów interdyscyplinarnych, w 57 gminach województwa mazowieckiego, w których brak zespołów, winien zostać zdecydowanie przyspieszony.